

Gruppdiskussioner, sammanställning

Fråga 1: Vilka är de 3 största utmaningarna inom lantbruket?

Grp	Prio 1	Prio 2	Prio 3
1	Lokalt Viltskador. Extremväder, temp, nederbörd.	Branschövergripande Energisystem: produktion, omställning av fordonsdrivmedel	Branschövergripande Kommunikation av lantbrukets verklighet, allmänhet/konsument samt politiker/tjänstemän
2	Kommunikation och förståelse mellan yrkesverksamma och icke insatta. Olika syn på näringen	Ekonomisk obalans. Höga arrendepriser o dyl. utsatt näring omsättningsmässigt, dyra bensinpriser. Ingen lönsamhet	Svårt att konkurrera, många konkurrensackdelar
3	Lönsamhet. Tjänstemän driver sin egen agenda inom myndigheten	Mer betalt för kött & mjölk för att kunna investera. Svårt att ytterligare effektivisera	Oligopolet som pressar producent genom import och därmed sätta volym/pris på marknaden. Konsumentens mentala karta
4	Lönsamhet	Kompetens	Försäljning
5	Myndigheter/tillstånd. Politiken	Lågt intresse för mat bland allmänheten leder till sämre för livsmedelsindustri och primärproduktion	Viltskador i vissa områden
6	Myndighetsutövning	Information till allmänheten	Användning av odlingsbar mark till annat än jordbruk. Generationsväxling
7	Lönsamhet	Finansiering	
8	Miljöbalken – kommun och Lst bedömning	Skatt på energi och insatsvaror	Kortsiktiga politiska beslut
9	Långsiktig lönsamhet	Konsumenters kunskap. Vatten – för mkt eller för lite. Miljömuppere, kortsiktiga trender	Bilden av svenskt jordbruk vs verklighet. Klimatfrågan, växtnäring
10	Viltskador inkl. varg	Konkurrenskraft	Slaget om åkermarken: exploatering, generationsskifte, riskkapital
11	Myndighetsutövning; tillstånd, tillsyn	Volatilitet i pris på insatsvaror (svårt med uppvisande av kalkyl för banken)	Energifrågan (drivmedel, el); pris, tillgång, vilket drivmedel?
12	Lönsamhet	Arbetskraft	
13	"Miljöfarlig verksamhet" def.	Klimatförändringar	
14	Lönsamhet. Ökad samsyn om lantbruket i samhället	Konsumentupplysning – allas angelägenhet, alla har ansvar. Skapa ökad efterfrågan	Politiska beslut. Klyfta stad och land-låg kunskapsnivå
15	Lönsamhet	Kompetens, arbetskraft	Politiska beslut. Livsstil

Lönsamheten är prio 1 och återkommer i så gott som alla grupper

Kommunikation/konsumentupplysning/info till allmänheten etc är också vanligt förekommande

Politik/politiska beslut finns uttalat i många grupper, och kan säkert tolkas in i fler svar än de brunmarkerade ovan

Viltskador nämns också i flera grupper

Klimat- och hållbarhetsrelaterade frågor har förekommit i ett flertal grupper

Fråga 2: Hur löser vi arbetskraftsbehovet inom lantbruket?

Grp	
1	Marknadsföra fördelarna: <ul style="list-style-type: none"> - hög teknologi - vacker natur och miljö - varierat och fritt arbete Höja statusen för branschen och yrket
2	Breda kompetensen, erbjuda heltid
3	Karriärmöjligheter i små företag? Näringen ska vara med och påverka innehållet i utbildningarna
4	Lärlingar
5	<ul style="list-style-type: none"> - Högre lön (förutsätter högre lönsamhet i företaget) - Höja statusen, teknikutveckling/automation
6	Höja statusen , utveckla och diversifiera utbildningen
7	Bra ledarskap, målbild. Ökad lönsamhet ger utrymme för högre lön
8	-
9	<ul style="list-style-type: none"> - Förutsättning: ökad lönsamhet. Därefter attrahera fler från andra branscher, nya kompetenser in - Mångfald i utbildningar, olika specialistkunskaper
10	Fler praktikplatser, kommunicera yrkets "moderna" karaktär
11	<ul style="list-style-type: none"> - Högre lön (förutsätter högre lönsamhet) - Bättre och mer realistisk bild av lantbruket idag bland skolungdomar - Ev praktikanter redan innan gymnasieval (kontakter via SYV) - Flexibla regelverk så man jobba mkt vissa perioder och mindre andra perioder
12	<ul style="list-style-type: none"> - Ökad lönsamhet ger möjlighet till högre löner - Marknadsföring mot skolan i tidig ålder
13	-
14	<ul style="list-style-type: none"> - Lärlingsutbildning - Ökad lönsamhet – högre lön - Goda arbetsvillkor
15	<ul style="list-style-type: none"> - Erbjud utvecklingsmöjligheter - Kompetenspol - Sociala villkor, föräldradedighet

Högre lön, under förutsättning att lönsamheten ökar dominerar svaren på fråga nr 2.

Höja statusen, en mer realistisk bild, kommunicera yrkets "moderna karaktär" och liknande hänger ihop med utmaningarna i fråga 1.

/CK 2021-11-07